

**В. Кравчук, доктор технічних наук, професор, член-кореспондент
НААН України, директор УкрНДПВТ
ім. Л. Погорілого:**

«...Рівень технічного забезпечення АПК, у тому числі на базі вітчизняного сільськогосподарського машинобудування, неприпустимо низький порівняно з європейськими країнами, що ганьбить не лише реальний стан аграрного сектору, а й нашої держави в цілому.

<...>

Упродовж 20-ти останніх років каменем спотикання в ланцюгу життєвого циклу машини (дослідження – створення – виробництво – використання – технічний сервіс – підготовка кадрів) були складні міжвідомчі бар'єри, що гальмували розроблення та досягнення в Україні довго- і середньострокових стратегічних цілей розвитку сільськогосподарського машинобудування як базового елемента технічного переоснащення АПК, а динамічне зменшення інженерної служби на селі знищує системну роботу з упровадження новітніх техніко-технологічних рішень з виробництва конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції.

Протягом останніх років у середньорічному обсязі ринку техніки частка машин вітчизняного виробництва становить 30 % з тенденцією щорічного зменшення, а частка імпоротної – 70 % з тенденцією до збільшення.

Не заперечуючи реального стану й наукового прогнозу, який передбачає в найближчі роки впровадження високотехнологічних машин зарубіжного виробництва як базового напрямку технічного переоснащення АПК, висловимо деякі зауваження, які базуються на результатах наших досліджень.

Насамперед у роботі з імпортерами не простежується політики взаємовигідного партнерства, зокрема:

1. Купуємо все і в усіх, що суперечить світовим принципам взаємовідносин між виробниками техніки й сільськогосподарської продукції.

2. Відсутні правила поведінки імпортерів на ринку техніки, починаючи від питань ведення цінової політики й закінчуючи наявністю технічного сервісу, запасних частин, програм підготовки кадрів тощо.

3. На превеликий жаль, маємо випадки, коли в Україну поставляється техніка низької якості, не від виробника, а від його філій, які використовують для виготовлення складників машини неякісні матеріали й комплектуючі.

4. Насторожує й те, що до цього часу в Україні немає жодного виробництва від підприємств-лідерів Європи і світу.

Отже, якщо ми й надалі провадитимемо таку “політику” співпраці з імпортерами, то аграрний сектор України може невдовзі зазнати значних економічних втрат, виходячи з того, що частка витрат на експлуатацію машинно-тракторного парку в собівартості продукції становить від 35 до 50 %.

Зважаючи на такий стан справ в агропромисловому комплексі України, в УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого за дорученням міністра аграрної політики та продовольства України М. Присяжнюка проведено наради з виробниками й постачальниками сільськогосподарської техніки на ринок України, у якій взяли участь 17 тракторобудівних фірм і 15 комбайнобудівних. <...> Головний й одностайний висновок учасників нарад: на ринок України необхідно йти через власне, локалізоване чи ліцензійне виробництво. Сучасна стратегія розвитку сільськогосподарського машинобудування має передбачати насамперед залучення на ринок України (поряд з підтримкою власного виробника) провідних світових машинобудівних компаній виключно через механізми створення в Україні машинобудівних підприємств з виробництва новітньої техніки, у тому числі ліцензованого з використанням потенціалу вітчизняних підприємств.

<...>

Механізм реалізації стратегії має визначити стабільні правила, що базуються на нових платформах взаємодії науки, бізнесу й держави. <...> На першому плані такі завдання:

- визначення пріоритетів сільськогосподарського машинобудування шляхом ведення моніторингу, прогнозування, випробування та рейтингової оцінки техніки;
- розроблення і встановлення процедур та правил локалізованого, а також ліцензованого виробництва сучасної техніки резидентами України на території України;
- реалізація завдань виробником техніки на основі контрольованої декларації своїх намірів з відображенням графіка й динаміки локалізації виробництва техніки, її відповідності технічним і технологічним нормативам;
- створення сприятливих умов для розвитку галузі машинобудування шляхом митно-тарифного регулювання в частині ввезення сучасного техніко-технологічного оснащення підприємств та комплектувальних частин для техніки;
- відпрацювання інструментів державної підтримки ринку техніки (часткова компенсація вартості, фінансовий лізинг, здешевлення кредитів на виробництво та придбання сільськогосподарської техніки), насамперед до цільових програм упровадження новітніх технологій;

– опрацювання відповідних змін до чинного законодавства України й нормативно-правового забезпечення в частині регулювання цих питань»
(Кравчук В. Алгоритм розвитку сільськогосподарського машинобудування на сучасному етапі // Техніка і технології АПК. – 2012. – № 1. – С. 6–9).